

מאורות אל העבר

יז ניסן תריב | 01/04/1852

בית העלמין היהודי העתיק בחברון, צילום:
Yeudameir - ויקיפדיה

המבשר מקורפו (רבי יהודה ביבאס)

הרב יהודה ביבאס נולד (1789) במרוקו למשפחת רבנים. בלחץ רדיפות המוסלמים במדינה, נמלטה המשפחה לגיברלטר, שם למד ביבאס תורה ורכש גם השכלה כללית. הוא המשיך את לימודיו בליוורנו שבאיטליה, ולאחר ששהה זמן מה בלונדון, הפך לרבה ולמנהיגה של הקהילה היהודית באי קורפו. במשך עשרות השנים, כשהוא שוקד על מלאכת החינוך (שבו תבע לשלב גם לימודים כלליים) ועל שמירת ההלכה, החל הרב ביבאס לפעול למען שיבת עם ישראל לארצו. הוא יצא למסעות ברחבי העולם היהודי, וקרא ל"גאולה בדרך הטבע, מבלי לחכות לניסים". במידה רבה, הקדים הרב ביבאס את הרצל בחזון הציונות המדינית, ותבע עלייה לארץ ברישיון האומות. בהשראת מלחמת העצמאות היוונית, קרא לעם היהודי ללמוד להשתמש "בכוח הכידון" כדי לגאול את הארץ מידי הטורקים. בין הרבים שהושפעו מדעותיו היה הרב יהודה אלקלעי, שהפך לימים לאחד ממבשרי הציונות החשובים. באחרית ימיו, עלה הרב ביבאס לארץ, והתיישב בחברון עם ספרייתו הגדולה (שעלתה כולה באש במאורעות תרפ"ט). נפטר בי"ז בניסן תרי"ב (1.4.1852) ונקבר בבית העלמין היהודי בחברון.